

Samenvatting

Op 1 april 2014 is het adolescentenstrafrecht in werking getreden. Met de komst van het adolescentenstrafrecht is een flexibele toepassing van het jeugd- en volwassenenstrafrecht voor justitiabelen in de leeftijd van 16 tot 23 jaar mogelijk. Het huidige onderzoek komt voort uit het onderzoek 'Adolescentenstrafrecht: Beleids-theorie en eerste empirische bevindingen' en is onderdeel van het meerjarig onderzoeksprogramma [Monitoring en Evaluatie van het adolescentenstrafrecht](#). De pilot heeft als doel om de groep 18- tot 23-jarigen waarbij artikel 77c Wetboek van Strafrecht (Sr.) in eerste aanleg door de rechter is toegepast te identificeren op basis van door het Openbaar Ministerie (OM) en de zittende magistratuur (ZM) geregistreerde gegevens over strafzaken. Gedurende de looptijd van het onderzoek 'Adolescentenstrafrecht: Beleids-theorie en eerste empirische bevindingen' werd duidelijk dat het niet goed mogelijk was om de groep 18- tot 23-jarigen waarbij hun strafzaak was afgedaan volgens het jeugdstrafrecht in kaart te brengen. Artikel 77c Sr. verwijst naar de toepassing van het jeugdstrafrecht bij 18- tot 23-jarigen maar is niet als zodanig landelijk beschikbaar in de managementsystemen van het OM en de ZM. Daarom is besloten om in de huidige pilot een alternatieve methode te onderzoeken waarmee de volledige groep jongvolwassenen met een afdoening volgens het jeugdstrafrecht kan worden geïdentificeerd.

Bij de toepassing van artikel 77c Sr. gaat het om personen die in de leeftijd van 18 tot 23 jaar een delict hebben gepleegd en daarvoor zijn berecht volgens het jeugdstrafrecht. Binnen dit onderzoek hebben we de toepassing van artikel 77c Sr. in het eerste jaar na invoering van het adolescentenstrafrecht onderzocht (1 april 2014 tot 1 april 2015). Om de groep jongvolwassenen te selecteren hebben we gebruikgemaakt van de combinatie van de indicator jeugdstrafrecht en de indicator jeugdsanctie. Beide indicatoren zijn gebaseerd op informatie uit de registratiesystemen GPS en COMPAS van het OM en de ZM. De indicator jeugdstrafrecht verwijst naar het type strafstelsel dat is toegepast binnen een strafzaak en de indicator jeugdsanctie indiceert of er een jeugdsanctie is opgelegd. Omdat op basis van de indicator jeugdsanctie taakstraffen niet direct worden herkend als een jeugdsanctie is die informatie gekoppeld aan het programma Uitvoeringsketen Strafrechtelijke Beslissingen (USB-monitor). Dat leverde een (beperkte) uitbreiding van de onderzoeksgroep op. Ook is een dataverzoek gedaan bij de Raad voor de rechtspraak wat een aantal unieke parketnummers opleverde. De onderzoeksgroep die binnen deze pilot is onderzocht bestaat uit 303 parketnummers en had als peildatum mei 2015. Vervolgens zijn de vonnissen behorende bij deze parketnummers opgevraagd en op microniveau gekoppeld aan de bijbehorende parketnummers. Na anonimiseren kon op basis van deze koppeling het gebruik van de indicatoren worden onderzocht.

Op basis van informatie uit het vonnis blijkt bij 95% van de parketnummers waarbij volgens de combinatie van indicatoren sprake is van een afdoening volgens het jeugdstrafrecht, dit ook daadwerkelijk het geval. In 5% van de parketnummers blijkt er echter volgens het vonnis sprake te zijn van een afdoening volgens het volwassenenstrafrecht. Alhoewel er alternatieve methoden bestaan voor het selecteren van de onderzoeksgroep, bijvoorbeeld via het aantal plaatsingen preventieve hechtenis in een justitiële jeugdinrichting of via het registratiesysteem van de reclassering, lijken de informatiebronnen van het OM en de ZM het meest geschikt vanwege de aanwezigheid van afdoeningsinformatie in deze systemen. Er dient echter wel rekening te worden gehouden met een aantal knelpunten bij het gebruik

van informatie uit een registratiesysteem zoals GPS. Zo gaat het om een 'levend' systeem waarin gedurende de doorlooptijd van een strafzaak continu nieuwe informatie kan worden toegevoegd. Dezelfde selectie van de onderzoeksgroep kan vanwege een andere peildatum twee verschillende data-afslagen als gevolg hebben. Daarnaast dient rekening te worden gehouden met een gefaseerde instroom van strafzaken en de duur van de doorlooptijd van die strafzaken.